

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске, Бања Лука, Вељка Млађеновића бб Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341 E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org sgrs.oglasni@slglasnik.org sgrs.finansije@slglasnik.org sgrs.online@slglasnik.org	Сриједа, 20. март 2013. године БАЊА ЛУКА Број 23 Год. XXII www.slglasnik.org	Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука 555-007-00001332-44 НЛБ Развојна банка а.д. Бања Лука 562-099-00004292-34 Sberbank а.д. Бања Лука 567-162-10000010-81 UniCredit Bank а.д. Бања Лука 551-001-00029639-61 Комерцијална банка а.д. Бања Лука 571-010-00001043-39 Нуро-Alpe-Adria Bank а.д. Бања Лука 552-030-00026976-18
---	--	---

426

На основу члана 8. став 2. Закона о заштити на раду ("Службени гласник Републике Српске", бр. 1/08 и 13/10) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), министар рада и борачко-инвалидске заштите доноси

ПРАВИЛНИК

О ПРЕВЕНТИВНИМ МЈЕРАМА ЗА БЕЗБЈЕДАН И ЗДРАВ РАД ПРИ КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ

Члан 1.

Овим правилником прописују се минимални захтјеви које послодавац треба да испуни у обезбјеђивању примјене превентивних мјера при коришћењу средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 2.

(1) Средства и опрема за личну заштиту на раду, у смислу овог правилника, јесу сва средства и опрема које радник носи, држи или на било који други начин користи на раду, са циљем да га заштити од једне или више истовремено насталих опасности и/или штетности, односно да отклони или смањи ризик од настанка повреда и оштећења здравља.

(2) Средства и опрема за личну заштиту на раду, у смислу овог правилника, јесу и сва помоћна средства или додаци који су намијењени за остваривање циља из става 1. овог члана.

(3) Средствима и опремом за личну заштиту на раду, у смислу овог правилника, не сматрају се:

а) радно одијело или униформа, који нису посебно креирани за заштиту и здравље на раду радника,

б) средство и опрема које користе радници у службама за прву помоћ и спасавање,

в) средства и опрема за личну заштиту војника, полицајаца и радника у другим државним органима, која су утврђена посебним прописима,

г) средства и опрема намијењени за раднике у друмском саобраћају, спортска средства и опрема,

д) средства и опрема за самоодбрану и застрашивање и

ђ) преносни уређаји и апарати за откривање и јављање опасности и сметњи.

Члан 3.

Средства и опрему за личну заштиту на раду користи радник на радном мјесту и у радној средини, односно при-

ликом обављања послова и радних активности на којима се ризици од настанка повреда и оштећења здравља не могу отклонити или у довољној мјери смањити примјеном техничких, технолошких, организационих и других мјера у области заштите и здравља на раду.

Члан 4.

(1) Средства и опрема за личну заштиту на раду морају да:

а) буду израђени у складу са прописима о безбједности производа,

б) одговарају постојећим условима на радном мјесту и у радној средини,

в) буду намјенски израђени за отклањање или смањење ризика на радном мјесту и као такви не смију да повећавају постојеће или произведу нове ризике за безбједност и здравље радника,

г) одговарају специфичним ергономским захтјевима на радном мјесту и здравственом стању радника и

д) буду тако израђени да их радник може правилно и на једноставан начин користити и последије подешавања.

(2) Када радник, због више опасности и штетности којима је изложен, мора користити истовремено различита средства и/или опрему за личну заштиту на раду, та средства и опрема морају бити међусобно прилагодљиви и да при томе ефикасно штите радника од опасности и штетности којима је изложен на раду.

(3) Средства и опрема за личну заштиту на раду намијењени су за личну употребу.

(4) Када околности захтијевају да одређено средство и/или опрему за личну заштиту на раду користи више радника, послодавац ће предузети све потребне мјере да такво коришћење не угрози здравље и хигијену радника.

Члан 5.

(1) Послодавац одређује средства и опрему за личну заштиту на раду на основу процјене ризика од настанка повреда и оштећења здравља радника, односно препознатих и утврђених опасности и штетности којима су радници изложени на радном мјесту и у радној средини.

(2) У циљу испуњавања захтјева прописаних ставом 1. овог члана послодавац ће:

а) сачинити Преглед опасности и штетности које захтијевају коришћење средстава и/или опреме за личну заштиту на раду, који се налази у Прилогу број 1. и чини саставни дио овог правилника,

б) одредиће средства и опрему за личну заштиту на раду који одговарају Прегледу средстава и опреме за лич-

		Дисајни путеви																	
		Лице																	
		Цијела глава																	
	РУКА	Шака																	
		Остали дијелови																	
	НОГА	Стопало																	
		Остали дијелови																	
	ОСТА-ЛО	Кожа																	
		Труп																	
		Унутрашњи органи																	
		Цијело тијело																	

Прилог 2.

ПРЕГЛЕД СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ

ЗАШТИТА ГЛАВЕ	Заштитни шљем за коришћење у индустрији (рударство, грађевинарство и друге индустрије), индустријске заштитне капе, шешири, мреже за косу – са штитником за очи или без штитника за очи, за заштиту скалапа, заштитне капуљаче, мараме и др. (од тканине, непропусне тканине итд.).
ЗАШТИТА СЛУХА	Антифони и сличне направе, шљем са потпуном акустичном заштитом, наушнице које могу да се причврсте на индустријске шљемове, штитници за уши са пријемником за нискофреквентну индукцију, штитници за уши са опремом за комуникацију.
ЗАШТИТА ОЧИЈУ И ЛИЦА	Наочаре, заштитне наочаре, наочаре које штите од рендгенског, ултраљубичастог, инфрацрвеног, ласерског и другог зрачења, штитници за лице, маске и шљемови за заваривање (ручне маске, маске које се причвршћују траком за главу или маске које могу да се причврсте на заштитне шљемове).
ЗАШТИТА ДИСАЈНИХ ОРГАНА	Филтрирајући апарати, маске или полумаске са филтерима за прашину, гасове и радиоактивну прашину, изолациони апарати са пријевом за довод свјежег или компримованог ваздуха са маском за цијело лице, полумаском или склопом усника, уређаји за заштиту органа за дисање са покретном маском за заваривање, ронилачки апарат, ронилачко одијело.
ЗАШТИТА РУКУ И ШАКА	Рукавице за заштиту при: – раду са опремом за рад (од убода, посјекотина, вибрација и сл.), – раду са хемикалијама, – коришћењу електричне енергије и високим температурама; рукавице код којих су сви прсти заједно, осим палца; навлаке за прсте; заштитни рукави; штитник за зглоб шаке при тешком раду; рукавице без прстију; заштитне рукавице.
ЗАШТИТА СТОПАЛА И НОГУ	Плитке ципеле, плитке чизме, дубоке чизме, заштитне чизме, ципеле које могу брзо да се развежу и скину, ципеле са додатним ојачањем у предјелу прстију (са челичном капном и сл.), ципеле и каљаче са ђоновима отпорним на дејство топлоте, ципеле, чизме и каљаче отпорне на дејство топлоте, термо-ципеле, чизме и каљаче, ципеле, чизме и каљаче отпорне на вибрације, антистатичке ципеле, чизме и каљаче, изолационе ципеле, чизме и каљаче, чизме за руковаоце тестером са ланцем, цокуле, штитници за кољена и поткољенице, уметнути штитници свода стопала, камашне, уложне табанице које могу да се уклоне (отпорне на високу температуру, пробадање или знојење), клинови који могу да се уклоне, за ход по леду, снијегу или клизавом терену.
ЗАШТИТА КОЖЕ	Заштитне креме/масти.

ЗАШТИТА ТРУПА И АБДОМЕНА	Заштитни прслуци, јакне и кецеље за заштиту при раду са опремом за рад (од пробадања, посјекотина, прскања растопљеног метала итд.), заштитни прслуци, јакне и кецеље за заштиту при раду са хемикалијама, термо-прслуци, прслуци за спасавање, кецеље за заштиту од рендгенског зрачења, опасачи за тијело.
ЗАШТИТА ЦИЈЕЛОГ ТИЈЕЛА	Опрема за спречавање падова: – опрема за спречавање падова са висине и у дубину (потпуна опрема са свим пратећим елементима), – опрема за спречавање падова са апсорбером кинетичке енергије (пуна опрема са свим пратећим елементима), – уређаји који придржавају тијело (заштитни опасач); заштитна одјећа: – заштитно радно одијело (из два дијела или једнодијелно), – одијело за заштиту при раду са опремом за рад (од пробадања, посјекотина итд.), – одијело за заштиту при раду са хемикалијама, – одијело за заштиту од прскања растопљеног метала и инфрацрвеног зрачења, – одијело које је отпорно на високе температуре, – термо-одијело, – одијело за заштиту од радиоактивног зрачења, – одијело за заштиту од прашине, – одијело за заштиту од гасова, – одијело од флуоресцентних или рефлектујућих материјала и пратећи елементи (траке за руке, рукавице итд.), – заштитни покривачи.

Прилог 3.

ПРЕГЛЕД СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ ПРЕМА ПОСЛОВИМА КОЈИ ЗАХТИЈЕВАЈУ ЊИХОВО КОРИШЋЕЊЕ

ЗАШТИТА ГЛАВЕ (ЗАШТИТА ЛОБАЊЕ)	Заштитни шљемови Грађевински радови, прије свега радови на скелама, испод или у близини скела и подигнутих мјеста за рад, подизање и скидање оплата, састављање и монтирање, рад на скелама и рад на рушењу грађевинских објеката, рад на челичним мостовима, металним конструкцијама, стубовима, торњевима, металним хидрауличним постројењима, у жељезарама, ваљаоницама, великим контејнерима, великим цјевоводима, котларницама и електранама, рад у јамама, рударским окнима, рововима и тунелима, рад са земљом и каменом, рад у подземним коповима, каменоломима, површинским коповима, рад на одвожењу угља, рад на машинама за бушење земље, минирање, рад у близини лифтова, погонских механизма лифтова, дизалица и транспортера, рад на високим пећима, у челичанама, у топионицама, у ваљаоницама, на обради метала, ковању и ливењу, рад са индустријским пећима, контејнерима, машинама, силосима, бункерима и цјевоводима, бродоградња, премјештање вагона (маневрисање), рад у клаоницама.
ЗАШТИТА СТОПАЛА	Заштитне ципеле са непробојним ђоновима Рад на основним конструкцијама, рад на темељима и рад на изградњи саобраћајница (путева), рад на скелама, рушење грађевинских објеката, зидова и конструкција, рад са бетонским грађевинским елементима који укључује и подизање и скидање оплата, рад на градилиштима и складиштима, рад на крову. Заштитне ципеле без непробојних ђонова рад на челичним мостовима, металним конструкцијама, стубовима, торњевима, лифтовима, металним хидрауличним постројењима, у жељезарама, ваљаоницама, великим контејнерима, великим цјевоводима, дизалицама, котларницама и електранама, градња пећи, инсталација за гријање и вентилацију и склапање металних дијелова, рад на реконструкцији и одржавању, рад на високим пећима, у челичанама, у топионицама, у ваљаоницама, на обради метала, ковању, на топлом пресовању и извлачењу, рад у каменоломима и површинским коповима, рад на одвожењу угља, рад на обради и преради камена, рад на производњи равног стакла и стаклених предмета, рад са калупима у керамичкој индустрији, рад на облагању пећи у керамичкој индустрији, рад на одливцима у керамичкој индустрији и индустрији грађевинских материјала, транспорт и складиштење, рад са замрзнутим комадима меса и пакетима конзервисане хране, бродоградња, премјештање жељезничких вагона – маневрисање. Заштитне ципеле са потпетицама или клиновима и непробојним ђоновима Рад на крову. Заштитне ципеле са ђоновима од изолационог материјала Рад са екстремно хладним или врућим материјалима и на њима. Заштитне ципеле које лако могу да се скину У случајевима када постоји ризик да ће растопљене материје продрети у обућу.

ЗАШТИТА ОЧИЈУ ИЛИ ЛИЦА	<p>Заштитне наочале, штитници или маске за лице</p> <p>Заваривање, брушење и резање, рад на заптивању и клесарски радови, рад на обради и преради камена, рад са ручним механизованим алатима, рад на машинама за обраду скидањем материјала, при чему настају мали – ситни опиљци, ковање, уклањање и ломљење дијелова, прскање абразивних материја, рад са киселинама и базама, средствима за дезинфекцију и корозивним средствима за чишћење, рад са распршеним течностима, рад са растопљеним материјалима и у близини растопљених материјала, рад са изворима топлотног зрачења, рад са ласерима.</p>
ЗАШТИТА ДИСАЈНИХ ОРГАНА	<p>Средства и опрема за заштиту дисајних органа/изолациони апарати</p> <p>Рад у контејнерима, затвореним просторима и индустријским пећима које раде на гас, гдје постоји концентрација гаса или недовољна концентрација кисеоника, рад у близини високих пећи, рад у близини гасних конвертора и гасовода високих пећи, рад у близини испусних отвора високих пећи, уколико постоји опасност од димова и испарења тешких метала, употреба боја у спреју када није обезбијеђено одговарајуће одстраивање прашине, рад у окнима, канализацији и осталим подземним просторима који су у вези са канализацијом, рад у хладњачама гдје постоји опасност од изливања супстанце која се користи за хлађење.</p>
ЗАШТИТА СЛУХА	<p>Штитници за уши</p> <p>Рад на пресама за метал, рад са пнеуматским бушилицама, рад особља које на аеродромима опслужује авионе, побијање шипова, рад на преради дрвета и текстила.</p>
ЗАШТИТА ТИЈЕЛА, РУКУ И ШАКА	<p>Заштитна одјећа</p> <p>Рад са киселинама и базама, средствима за дезинфекцију и корозивним средствима за чишћење, рад са врућим материјалима или у близини врућих материјала или на мјестима гдје се осјећа дејство повишене температуре, рад на производњи равног стакла, пјескарење, рад у коморама за дубоко замрзавање и хладњачама.</p> <p>Заштитна одјећа од незапаливих материјала (ватроотпорна одјећа)</p> <p>Заваривање у затвореном или скученом простору.</p> <p>Непробојне кецеље</p> <p>Вађење костију и сјечење, рад са ручним ножевима који подразумева повлачење ножа према тијелу.</p> <p>Кожне кецеље</p> <p>Заваривање, ковање, ливење.</p> <p>Заштита подлактице</p> <p>Вађење костију и сјечење.</p> <p>Рукавице</p> <p>Заваривање, руковање предметима са оштрим ивицама, осим када је у питању опрема за рад код које постоји опасност да ће рукавица бити захваћена дијеловима те опреме, небезбједан рад са киселинама и базама.</p> <p>Рукавице са металним нитнама или плетивом</p> <p>Вађење костију и сјечење, сјечење при којем се користе ручни ножеви за производњу месних производа и клање у клаоницама, замјена ножева на машинама за сјечење или резање.</p>
НЕПРОМО- ЧИВА ОДЈЕЋА	Рад на отвореном по киши и хладном времену.
ОДЈЕЋА ОД РЕФЛЕКТУЈУ- ЋИХ МАТЕРИ- ЈАЛА	Рад при ком радници морају да буду јасно видљиви.
ЗАШТИТНИ ОПАСАЧ	Рад на скелама, монтажа већ произведених грађевинских елемената на висини, рад на стубовима.
БЕЗБЈЕДНО- СНА УЖАД	Рад у кабинама високих дизалица, рад на високорегалним дизалицама, рад у високим дијеловима торњева на бушотинама, рад у окнима и канализационим одводима.
ЗАШТИТА КОЖЕ	Рад са средствима за премазивање и на преради и производњи средстава за премазивање, рад на штављењу коже.